

REGISTER B. NO. 156

श्री

पु. २० पु.

भाग १२.

श्री जैनधर्म प्रकाश. स. १९६१

शिलारिणीवृत्तम्.

वन्दे त्वत्तं वित्तं जिनवचनमभ्यस्तमखिलं ।

किमाकाङ्क्षं चण्डं रचितमवनी सुखमसकृत् ॥

तपस्तिथं तप्तं चरणमपि चीर्णं चिरतरं ।

नचेचित्ते भावस्तुपदपनवत्तर्ज्यफलम् ॥ १ ॥

-२०३-

प्रगट कर्त्ता.

श्री जैनधर्म प्रसारक सचा.

भावनगर

अनुक्रमणिका

३ श्री ७ जैन (धोताभर) डोन्डरस.

१९३

अभ्युद्घात

“जे. ७ जैन वनीअमुलर प्रिन्टिंग प्रेस” भा

न्युज्याम रतनयद गारङ्गतीयाये छाप्पु.

वीर संवत् २४३१ साडे १८२६ सने १९०४

वार्षिक मूल्या ३१) पेस्टेडर न्यार आना.

‘આપાનિયુ’ રખડતું મુઢીને આશાતના કરવી નહીં.

શ્રી ઉપદેશ પ્રાસાદ જાણાંતર ગ્રંથ.

આ ગ્રંથના બે ભાગ બહાર પડી ચુકેલા છે, જેથી તે વિષે અન્ય વિશેષ લખવાની આવશ્યકતા નથી પરંતુ તે બે ભાગ પૈકી પહેલો ભાગ તો ઘણી ભૂલોવાળો છે જેને માટે તે બુકમાંજ અમારી સૂચના તરીકે લખાયેલ છે. બીજો ભાગ અમારી જાતે ભાષાંતર મુદ્રારીને છપાવેલો છે. તે વાંચવાથી તરતજ સમજાય તેમ છે, પરંતુ તે ભાગ સીમનલાલ સાંકળચંદ્ર મારફતીઆના ભાગમાં છપાવેલો છે. તે ભાગ મુદ્રારી ગયેલ હોવાથી હવે પછીના ત્રણ ભાગો અમે સ્વતંત્ર છપાવવાના છીએ જેમાંથી આ ત્રીજા ભાગની જાહેર ખબર છે. ભાષાંતર ખાસ તપાસી શુદ્ધ કરીને છપાવવામાં આવશે. બનાવટી માલની જેમ આ નામનું બીજું ભાષાંતર છપાય તો આહુકોએ સાવચેત રહી પ્રસિદ્ધ કર્તાનું નામ જોવા માટે આ સૂચના છે. કિંમત બીજા ભાગની જેમ આની પણ ઘટાડેલી રૂ. ૧૮-૦૦ જ રાખવામાં આવશે. બનતી તાકીદે બહાર પાડવામાં આવશે.

અમારી સભાના મેમ્બરોને ખાસ

સૂચના.

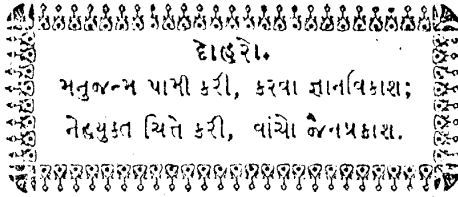
આ સભાના લાઈફ મેમ્બરોને સભા તરફથી પ્રગટ થતી રૂ.૧) મુઢીની કિંમતની દરેક બુકની અડેક નકલ આપવાની છે તે પ્રમાણે મોકલવાનું કામ આ વર્ષ આખરે (ફાલ્ગુન માસમાં) કરવામાં આવશે, કારણ કે ત્યાં મુઢીમાં ઘણી બુકો બહાર પડી જવાની છે. તે વખતે સભા તરફથી પ્રગટ થયેલી તમામ બુકોનું લીસ્ટ પણ આપવામાં આવશે કે જેથી તમામ મેમ્બરોને પોણી કિંમતે મંગાવવાની પણ સવળતા થશે. તંત્રી

શ્રી ભાવનગર જૈન ડિરેક્ટરી.

કિંમત બે આના.

જેની વીગતવાર જાહેર ખબર ગયા અંકમાં આપેલી છે તે ડિરેક્ટરી જરૂર વાંચવા લાયક છે અને અનુકરણ કરવા લાયક છે. પ્રચારના પ્રમાણમાં કિંમત વિશેષ નથી; મંગાવી જોવાની ખાતરી થશે.

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ



પુસ્તક ર૦ મું. શાકે ૧૮૨૬ સં. ૧૯૬૧ માગશર અંક ૯ મો.

ત્રીજી જૈન [શ્વેતાંબર] કોન્ફરન્સ.

કાર્તિક વદિ ૫-૬-૭

તા. ૨૭-૨૮-૨૯ નવેમ્બર. વાર રવિ, સોમ, મંગળ.

ત્રણ દિવસ.

બાબુસાહેબ બુધસિંહજી બહાદુરના પ્રમુખપણા નીચે

શ્રી વડોદરામાં થયેલી બેઠકનો સંક્ષિપ્ત હેવાલ.

(કોન્ફરન્સની અસાધારણ ફત્તેહ.)

નામદાર ગાયકવાડ સરકારની સંપૂર્ણ મદદથી

શ્રી વડોદરાના સથે કરેલો

અપૂર્વ પ્રયાસ.

જૈન (શ્વેતાંબર) કોન્ફરન્સની આ ત્રીજી વર્ષની બેઠક શ્રી મુખ્યમાં થયેલા આમ ત્રણ અનુસાર વડોદરા શહેરમાં ઉપર જણાવેલે દિવસે થઈ હતી. શ્રી વડોદરાના સથે આ કાર્યમાં અત્યંત પ્રયાસ કર્યો છે. પ્રથમ તો કોન્ફરન્સને

૧૬૮

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

જેસણા માટે કરેલો બધ્ય મંડપ કે જે શ્રીમંત સરકારના પ્રખ્યાત લઘુભિલાસ મહેલની નજદીક અને કળાબનવની સામેના વિશાળ મેગાનમાં કરવામાં આવ્યો હતો, તેણે મુંબઈમાં થયેલા મંડપને પણ વિસરાયે એવો દેખાવ આપ્યો હતો. વડોદરાને માટે ન ધારી શકાય એવી રચના કરવામાં આવી હતી, પરંતુ તે બાળનમાં જૈન સમુદાય નામદાર શ્રીમંત સરકારનો સંપૂર્ણ આજ્ઞારી છે, કારણ કે તે બધું તેમની સંપૂર્ણ સહાયનું પરિણામ હતું.

શેઠશ્રી માત્ર પંદર મીનીટના રસ્તાપર આ મંડપ રચવામાં આવેલો હતો. ધોડાગાડી પૂરતી સંખ્યામાં ત્યાં જ્યાં માટે મળી શકતી હતી, પરંતુ આડીને જનાર માટે પણ વધારે દૂર મંડપ નહોતો. મંડપમાં પ્રવેશ કરવા માટે જે સુશોભિત ત્રીપોળીઓ કરવામાં આવ્યો હતો તે ખાસ સજ્જવનમાં પ્રવેશનું સ્મરણ કરાવે તેવો હતો. તે દરવાજાને એટલો તો ઉંચો હતો કે લાંબીની અંબાડીમાં જેસણે આવવું પણ સુલભ હતું. તે દરવાજામાં પ્રવેશ કરતાં તરતજ જતાણી બાજુએ જૈન લાક્ષણિક પ્રદર્શન દેખાવ આવતું હતું. તેનો દર્શનીક દેખાવ પણ બધ્ય હતો. અંદરની રચનાનું વર્ણન તો બાજુપર રહ્યું, પણ પ્રથમ દેખતાંજ ચિત્રને આકર્ષણ થતું હતું.

આગળ આવતાં મધ્યમાં સુંદર બગીચાનો દેખાવ આપ્યો હતો. ડાબી બાજુએ શયાણવિન્યય પ્રેસનું બોર્ડ દૃષ્ટિને ખેંચતું હતું. મુખ્ય મંડપની પાછળ અને જમણી ડાબી બાજુએ પુષ્કળ તંબુઓ જુદા જુદા નિમિત્તે નિર્માણ કરેલા હતા; જેની અંદર પ્રમુખ સાહેબની ખાનગી બેઠક, સેક્રેટરીઓની ઓફીસ, ટીફ્ટ ઓફીસ, વિશ્રાંતિગૃહ, જળસ્થાન, પોસ્ટ ટેલીગ્રામનું સ્થાન વિગેરે નિમિત્તો ધારણમાં રાખેલાં હતાં.

મંડપમાં પ્રવેશ કરવા માટે પાંચ દરવાજાઓ રાખવામાં આવ્યા હતા. જતાણી ડાબી બાજુએ એ એ દ્વાર રાખ્યા હતા. મંડપની અંદર પાંચાડગર ઉપરાંત બેઠકો ગોઠવવામાં આવી હતી. સન્મુખ ભાગે અધ્યક્ષ સ્થાન પણ બધુ વિશાળ રાખવામાં આવ્યું હતું. તેની ઉપર પણ સુમારે એક લગ્ગર ખુરશીઓ સમાઈ શકે તેવી ગોઠવણ હતી. પ્રમુખની બેઠક બધુ સુશોભિત કરવામાં આવી હતી; કારણ કે આપણા માનવંતા પ્રમુખ સાહેબની સાથે શ્રીમંત સરકાર શયાણાવ બહાદુર પણ પોતાના અધિકારીવર્ગ સહીત ખીરાજાતા હતા. તે બેઠકની ઉપર વિસ્તૃત પંખો ખાંતી દેવામાં આવ્યો હતો.

પ્રમુખની બેઠકના ડાબા લાકડાપર સ્ત્રીવર્ગ માટે ખાસ બેઠક કરવામાં

ત્રીજી જૈન' સ્વેત્તાંગર કોન્ફેરન્સ.

૧૯૫

આવી હતી. તેની કિંમત પણ સ્ટેન્ડની બરાબર રાખવામાં આવી હતી. તે બેઠકની આગળ સુંદર ચક્ર નાખી દેવામાં આવ્યા હતા, કારણ કે જૈનવર્ગની સ્ત્રીઓ કિપરાંત રાજ્યવર્ગ પણ અંદર બેઠક લેનાર હતો.

ત્રીજી બંધી બાબત કરતાં વધારે આકર્ષણ તો દરેક સ્થળ સાથે અને તે કિપરાંત ઘટિત જગ્યાએ લગાવેલા સંખ્યાબંધ બોર્ડો કરતા હતા કે અંદર સંસ્કૃત તેમજ ગુજરાતી ભાષામાં ગદ્યમાં અને પદ્યમાં અનેક શિખા-મગ્ગો સુંદર અક્ષરોથી લખેલી હતી. આ શિખામગ્ગોની સુટંઘી જે બંધુએ કરી હોય તેને પૂરો ધન્યવાદ ઘટે છે. અમારી ધારણા તો તે તમામ શિ-ક્ષાનો સંગ્રહ કરીને પ્રગટ કરવાની યાચ છે, પણ સ્વર્ગ સંક્રાંતના કારણથી તેમ કરી શકતા નથી.

મંડપની અંદર તેમજ બહાર પગરંગી વાવટાઓ અને તોરણો ખેસુમાર લટકાવી દીધેલા હતા જેથી મંડપની શોભા અવર્ણનીય થઈ પડેલી હતી.

પ્રદર્શન મંડપને લગતા બુદ્ધો વિગેરે વેચવાના સ્ટોલ કરવામાં આવ્યા હતા; જેમાં ગણુ ચાર ઝોરીસો ખાસેલી દેખાતી હતી.

પ્રથમના અંકોમાં જણાવી ગયેલા છીએ તે પ્રમાણે અત્રેના સંધે કુંડ કમીટી, મંડપ કમીટી, ઉતારા કમીટી, ભોજન કમીટી, પત્રવ્યવહાર કમીટી, વોલંટીયર કમીટી વિગેરે જુદા જુદા કમીટીઓ નીમેલી હતી. તે દરેક ક-મીટીએ પોતપોતાનું કામ સંતોષકારક બનવ્યું હતું.

કુંડ કમીટીએ પ્રારંભથીજ એવો પ્રયાસ કરેલો હતો કે જેથી અર્થ કરતાં ઉદાર દિલ રહેતું જણાતું હતું.

ઉતારા કમીટીએ દરેક વિભાગને માટે જુદા જુદા ઉતારાઓ ગોઠવ્યા હતા, અને સ્ટેશનપર હાજર રહેલા વોલંટીયરો તે ગોઠવણ પ્રમાણેજ ડેલી-ગેટોને તેમને માટે નિર્માણ કરેલા ઉતારા સુધી પહોંચાડતા હતા; પરંતુ બેટીંગ સાથે લાવવા માટે બહાર પાડેલી નોટીસનો અર્થ સમજવામાં થયેલી ફેરફાર સમજુતીથી કેટલીક અગવડ ઉભી થઈ હતી, તેવું આગેવાન વર્ગ બનતો પ્રયાસ સમાધાન કર્યું હતું.

મુખ્ય શહેરમાં દરેક મોટા શહેરવાળાઓની દુકાનો વિગેરે હોવાથી સંધને ઉતારે બહુ ઓછી સંખ્યા કિતરેલી હતી. વડોદરામાં તો તેવું સાધન ખીલકુલ ન હોવાથી બંધુને ભાગે તમામ ડેલીગેટો શ્રીસંધને ઉતારેજ ઉતરેલા હતા. તે કારણથી તેમજ અદારગમના ડેલીગેટો અને પીપીટરોને

૧૬૬

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

જુદા પાડવાનું સાધન ન હોવાથી કેટલીક અગવડ ઉભી થવા પામી હતી, પરંતુ સંતોની જૈનધર્મ સંતોષમાંજ પરિણમ લાવી આપ્યું હતું.

બોજન કમીડીની ગોઠવણ બધી રીતે સંતોષકારક હતી, પરંતુ શી-યોગના દિવસો હોવાથી સાંજે વખત બરાબર જતાં વાર લાગતી નહોતી, તેથી ઉતાવળ અગવડનો દેખાવ આપી જુદાઓ ખવરાવતી હતી.

સેંદ્રક કમીડીએ લાંબા વખતથી પોતાનું કામ સંતોષકારક કર્યું હતું. આ વખતે પણ તે કમીડીના સેક્રેટરી વૈદ્ય મગનલાલ ચુનીલાલનું કામ અત્યંત સ્વીચર અને પ્રયાસવાળું દૃષ્ટિએ પડ્યું હતું. કામનો ભોગને તેમના ઉપર વધારે જણાતો હતો.

વૈદ્યદીવરેનું કામ પણ પ્રશંસાપાત્ર હતું. તેઓ બહુ દિવસથી કામમાં રોકાયા હતા, અને કૌન્દરનગની બેઠકના દિવસોમાં તે ખરાબે ખરા રહેતા હતા. રાત્રીએ પણ મંડપમાં તેઓને બેઠકો ગોઠવવાનું કામ બેઠકબેઠક આપતું હતું કે પૂરતી નિદ્રા પણ તેઓ લઈ શકતા નહોતા.

સુંબઈની પેંડે આ વખતે પણ પ્રાંતપ્રાંતના જુદા સર્કલ પાડવાની ધારણા રખેલી હતી. તેને માટે બોર્ડો પણ તૈયાર કરાવેલા દૃષ્ટિએ પડતા હતા, છતાં બેઠકની અંદર જુદા જુદા સર્કલ પાડી શકાયા નહોતા; તેથી ડેલીગેટોના નામોના લીસ્ટમાં ચડતા નંબર કરેલા તે પ્રમાણે બેઠક પણ ચડતે નંબર ગોઠવી દીધી હતી. આ પ્રમાણે થવાથી કેટલીક અગવડ કિત્તજ થવાને કારણે મળતું હતું. કાડીઆવાડ, ચુઠરાત, પંચાળ, મારવાડ, બંગાળ, મધ્ય-પ્રાંત વિગેરે જુદા જુદા સર્કલ પાડવામાં આવ્યા હોય, તો ધણું કરીને તેવી અગવડ કિત્તજ થવા પામત નહિ.

ત્રેન્ડુએટોને માટે ખાસ આગળના ભાગમાં બેઠક ગોઠવવામાં આવી હતી, અને તેની આગળના ભાગમાં ન્યુરોપેરોના રીપોર્ટરોની બેઠક હતી.

ડેલીગેટોની દીકરી આપવામાં કેટલુંક અનિયમિતપણું થયું હતું, પરંતુ ડેલીગેટોની સંખ્યા વધારે અને વખત કમી હોવાથી કામ કરનારનો દોષ કાલો વાસ્તવિક લાગતો નથી. જો કે વધારે સાવધતાથી કામ લીધું હોય તો વીકીટર થવા આવેલાઓ પણ પોતાના ગામના ન આવેલા ડેલીગેટોની દીકરી લઈ જતાં પામ્યા તેમ ખત નહીં, અને વીકીટર શીનો લાભ મળી શકે.

ત્રીજી જૈન ચંતાંબર કોન્ફરન્સ.

૧૬૭

એકંદર રીતે વડોદરાના શ્રીસંઘે આ વખત જે પ્રયાસ લીધો છે. તે પૂરેપૂરો પ્રશંસનીય છે, અને તે બધું સંઘની ઐક્યતાનું જ પરિણામ છે.

પ્રમુખ સાહેબ રાયચંદાદુરખુવસિંહજી દુધેલીયાને માટે ખાસ મદન બાગમાં કિતારો રાખવામાં આવ્યો હતો; તે મકાનને ધ્વજ વાવટાઓ વિગેરેથી બહુ શોભાવવામાં આવ્યું હતું, અને વૉલંટીયર વિગેરેની હાજરીથી એક રમનતા ઉતારા રમન તે મકાન શોભા આપતું હતું. પ્રમુખ સાહેબ પોતાના જે પુત્ર તથા કપીલા સમેત વંશ દિવસ અગાઉથી પધાર્યા હતા. તેમને સ્ટેશનપરથી લાંબીની અંગાડીમાં જેસાડીને મોટા ઠાઠમાઠથી શેહેરમાં પ્રવેશ કરાવ્યો હતો.

શ્રીમંત સરકાર પણ બહુ દૂર પ્રદેશમાં હતા છતાં ખાસ આ પ્રસંગને માટેજ જે દિવસ અગાઉ વડોદરે પધાર્યા હતા.

શ્રીજયપુરથી ગુલાબચંદજી ઠઠા, અમદાવાદથી શેઠ લાલભાઈ દલાપતભાઈ, કલકત્તાથી બાબુ સાહેબ રાયકુમારસિંહજી અને મુંબઈથી શેઠ વીરચંદભાઈ દીપચંદ બોળ્ય સમયે વડોદરે આવી સુક્રા હતા. બીજા પણ ઘણા શુદ્ધચો દરથી તેમજ નજીકથી આવેલા હતા, અને સર્વેના હૃદયમાં એક સરખી રીતે જૈનશાસનની મહત્વતા પ્રદર્શિત કરવાની શ્રેષ્ઠ યાચ્છા દેખાઈ આવતી હતી.

આ પ્રસંગમાં ઝવેરી. કલ્યાણભાઈ અમીચંદ, ડા. સાહેબ બાલભાઈ મગનલાલ, ઝવેરી. ચાણુકલાલ ઘેલાભાઈ, વૈદ્ય મગનલાલ ગુનીલાલ, વકીલ નંદલાલ લલુભાઈ, વકીલ મોહનલાલ હેમચંદ તથા મોદી હાસાભાઈ મગનલાલ વિગેરેએ આગેવાની ભરેલો ભાગ ભજવ્યો છે, અને યત્નો પ્રયાસ કરવામાં બીલકુલ કરાર રાખી નથી.

કોન્ફરન્સની બેઠકનું કામ પ્રથમથી મુકરર કર્યા પ્રમાણે કાર્તિક વદિ ૫ થી શરૂ થવાનું હતું. તે દિવસે શ્રીમંત સરકાર પણ પધારવાના હતા. રાત્રી ૧૨ વાગ્યાનો મુકરર કરેલો હતો, પરંતુ દસ વાગ્યાથી ડેલીગેટોના ટ્રોફેરેણાં મંડળ તરફ હોંશ બંધી જતા જણાતા હતા. અગ્યાર કલાકે તે મંડળ વીકાર બગાડ ગયો હતો. માત્ર સ્ટેજ પરનો આગસો ભાગજ ખાલી રહેલો જણાતો હતો. અરધા કલાકમાં તે તે ભાગ પણ ભરાઈ જતા આવ્યો. શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારના મુખ્ય દિવાન સાહેબ વિગેરે તમામ અધિકારીઓ પધાર્યા. તેઓએ ઘડીન રીતે પોતપોતાની બેઠક લીધી. બાદ

૧૬૮

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

તાળીઓના ગડગડાટ વચ્ચે મી. દલા નિગેરે જનરલ સેક્રેટરીઓએ પ્રવેશ કર્યો. ત્યારબાદ તરતમાંજ પ્રમુખ સાલુચ પધારી, જેમને વોલંટીયરોએ જાનનાદથી વધારી લીધા.

આ વખતે ચારે તરફ દૃષ્ટિ કરતાં દ્રોણ સ્થાન ખાલી જતાવતું નહોતું. યુવરાજી પાવડીઓની સંખ્યા પ્રૂઠ્ઠળ જણાતી હતી. તેમાં ગાન જે પુરુષની ખામી નહરે આવતી હતી. એક શેઠ પ્રેમચંદ રાયચંદ અને બીજા શેઠ મનસુખભાઈ ભગુભાઈ. પહેલા ગૃદસ્થ પોતાના ચીરંજીવી ફકીરભાઈના શોક નિમિત્તથી આવી શક્યા નહોતા, અને બીજા ગૃદસ્થ સમેતશિખરની યાત્રાનો લાભ લેવા પધારેલા હોવાથી આવ્યા નહોતા; તે જિવાય બીજા પણ ફેટલાક આમેવાન ગૃદસ્થો આવી શક્યા નહીં હોય, પરંતુ આવેલા ગૃદસ્થોની સંખ્યા પ્રૂઠ્ઠળ હોવાથી તે તરફ લક્ષ દોરાવતું નહોતું.

મુકદ્દર કરેલો ટાકામ થતાં, એટલે શ્રીમંત સરકાર નામદાર શયાજીના પહોણદારની સ્વારી પોતાના યુવરાજ ફત્તેસિંહરાવ સહિત આવી પહોંચી. કેલીમેશ તેમજ વીઝીટરોએ હુરેરેના લર્પ નાદથી સત્કાર કર્યો, અને તેઓ સાહેબે પોતાની એક લીંબી બાદ કોન્ડરન્સતું કામ શરૂ થયું.

પહેલો દિવસ.

કાર્તિક વદિ ૫ સ્વીવાર. તા. ૨૭-૧૨-૧૯૦૪.

પ્રારંભમાં જૈનગાયન મંળીના બાળકોએ પ્રભુસ્તુતિનું એક સુંદર ગાન લાગેલીગાના મધુર સ્વર સાથે ગાયું હતું. તે ખાસ બોધદાયક હોવાથી અહીં દાખલ કર્યું છે.

(રામ સારંગ. તાળ ચતુશ્ચત્રની. ત્રીતાળ. મધ્યકાળ. માત્રા ૧૬.)

નમો નમો સંગળમે મહાવીર, શાસનપતિ વડવીર. નમો નમો.
જૈનસમાજ મિલિ મનરંગે, ચમકત નિરમળ ચીર. નમો નમો.
એક એક અંતરંગકી, કેસી બની તતખીર. નમો નમો.
દેખો હાઠ એ જૈન વરગકો, સાયર જ્યું ગંભીર. નમો નમો.
મંગળ આનંદ આજ લાયો હો, આમ મનમે ધીર. નમો નમો.
કરી સુધારો ધર્મ વધારો, પાઠ આજા વીર. નમો નમો.

ગાયન ખલાસ થયા બાદ સેન્ટ્રલ કમીટીના સેક્રેટરી વૈવ મગનલાલ ઝુનીલાલે સંસ્કૃતમાં મંગળાચરણ કર્યું હતું. તેનો પ્રથમ શ્લોક નીચે લખેલો છે.

ગાંધી જન સ્થિતાંબર કોન્ફરન્સ.

૧૬૯

શિર્ષાકો વિશ્વેયઃ સમગુમ્નૈર્દૈશ્વ મહિતો ।

જિનદિર્ઘરોહઃ કુમતિપત્તાં વારણપરઃ ॥

યવાગ્રેઃ શાંતો વૈ ઘનરસમરુપો જિનવૃષ્ટો ।

વિવત્તાદાદીશ્ચિમ્ભૂવનનરાણાં વિ ભવિકમ્ ॥૧॥

હત્યાદિ પાંચ શ્રેણીઓમાં બાદ સ્વાગત કમીટીના પ્રમુખ ઝવેરી. ફતેશાબ અમીનદેવ કે જેઓ ટૂંક તેમજ શાંત પ્રતિવાળા છે તેઓ ઉભા થયા હતા, અને તેમણે પોતાનું બાપણ પાંચી બતાવ્યું હતું. તેની અંદર પધારેલા પ્રમુખ સાહેબ તથા ડેલીગેટોના આભાર, શ્રી વડોદરાના સંઘને સંબોધ કર્યો. સ્વામીનાથજી પ્રત્યેનું કર્તવ્ય, વડોદરા શહેરની સરકારણ મહત્તા, પધારેલા જૈનપંથજીની ફરજ, ફરજ આદ્ય કરવાની આપસ્યકતા, કોન્ફરન્સનું બંધારણ મંજૂર કરવાની જરૂરીયાત, શાક્ષણિક પ્રદર્શન યુક્ત યુક્તિઓના અગર, કેળવણીના નિયમો વધારે ધ્યાન આપવાનું સૂચન, શ્રીમંત સરકારની અપૂર્વ સહાયથી જની શકેલું કાર્ય, છાણી, પાદ્રા, દરાપુરા ને ઉભોમના શ્રાવકોના સહાયીપણ માટે તેનો આભાર, શ્રીમંત સરકારે દૂરથી પધારીને બતાવેલી મેદરવાની, તેમજ છેવટે આગતાસ્વાગતામાં રહેલી આમી માટે ક્ષમાપાદના વિગેરે બાજો બાજુ સારી રીતે સમાવેલી હતી.

તેમનું બાપણ અધાસ થયા બાદ શ્રીમંત સરકાર ઉભા થયા હતા. તે વખતે ચારે બાજુથી તાળીઓના અવાજ અને હાથનાદથી મંડપ ગાથ રહ્યા હતા.

શ્રીમંતે પોતાનું બાપણ બહુ ટુંક પણ અસરકારક કર્યું હતું. તેની અંદર જૈનધર્મની ભાવ કરતાં પ્રાચિનતા અને જૈનધર્મની દયા પ્રાધાન્યપણાને લઈને ખાસ શ્રેષ્ઠતા બતાવી આપી હતી, તેમજ તેના સાદા સંગીતપણથી તે હમશે વર્ધવી ટકી રહ્યાનું બતાવી તેના મૂળનું દરખાણ સૂચવ્યું હતું. ડેલીગેટોને કરવાના હસવાના સંબંધમાં દીર્ઘદષ્ટિ વાપરવાનો ઇસારો કર્યો હતો, અને છેવટે પ્રમુખ સાહેબનું બાપણ સાંભળવાની હતેજની. બતાવી, જૈનવર્ગની ઉન્નતિ ઇચ્છી, પોતાનું બાપણ સમાપ્ત કર્યું હતું.

સારવાદ કોન્ફરન્સના પ્રમુખ તરીકે બાબુસાહેબ બુધસિંહજી બહાદુરને નીમવાની ફરજાસ્ત કરવાનું અને તેને બે શહેરથી તરફથી અંતુ, મોદન આપવાનું કાર્યક્રમમાં મુકરર કરેલું હતું, પરંતુ કાર્યની વ્યથતાથી

૨૦૭

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

તેમજ એ નીમનોક. બહુ વખતથી જાહેર થયેલી દોષાચી તે કરવાને બની શક્ય નહોતું; અને પ્રમુખ સાહેબે ઉભા થઈ પોતાનું બાપણ હિંદુસ્થાની બાપામાં વાંચતું શરૂ કર્યું હતું.

પ્રમુખ સાહેબનું બાપણ ઘણું વિસ્તારવાળું અને અસરકારક હતું. જો કે તે સાંભળવાનો સર્વ ગુદસ્થોને સરખો લાગ મળી શક્યો નહોતો, પરંતુ શયાશ્વિનિત્ય વિગેરેમાં છપાયેલું વાંચવાથી તેની ગરજ સરી હતી.

આ બાપણની અંદર પ્રારંભમાં પરમાત્માની સ્તુતિ કરી બાદ આપણા જૈનધર્મની સ્થિતિનું વિમુદ્ધન કરાવવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ સંપત્તીવૃદ્ધિ કરતાં આપત, અભિમાન તજવા આપત, ઐક્યતાનાં મીઠાં ફળ આપત, સ્વાર્થવૃદ્ધિ તજવા આપત, કાર્યમાં મંડ્યા રહેવા આપત, નિરાશાને નિરાશ કરતા આપત, અને ક્રોધરસના હિતેન્દ્ર પુરોના પહેલા નિરદ આપત બહુ વિચારથી વિચિત્ર કર્યું હતું. ત્યારબાદ ક્રોધરસમાં વળવાના રહેવા દરેક વિચારના સંબંધમાં પોતાના વિચારો જણાવ્યા હતા, અને ક્રોધરસ ગરવામાં ચતા પુષ્કળ ખર્ચતું સાર્થક નિર્ણયકાણું દર્શાવી સાર્થક્તા શિદ્ધ કરી આપવા ખાસ પ્રેરણા કરી હતી, અને છેવટે પધારેલા ગુદસ્થોનો તેમજ શ્રીમંત મહારાજ સાહેબનો આભાર માની પોતાનું બાપણ સંપૂર્ણ કર્યું હતું.

ત્યારબાદ મિ. ગુલાબચંદ ૬૬૩ શ્રીમંત મહારાજ સાહેબનો આભાર માનતા ઉભા થયા હતા. પ્રેક્ષકજનોએ તાળીઓના અવાજથી તેમને વધાવી લીધા હતા. બાદ તેમણે શ્રીમંત સાહેબનો આભાર માનતાં પ્રસંગો પાત્ર જૈનધર્મની અનાદિતા શિદ્ધ કરી આપી હતી, અને જૈનધર્મમાં પૂરે થઈ ગયેલા રાજ, મહારાજ, મંત્રીઓ અને શેઠ શાહુકારોનું સ્મરણ કરાવ્યું હતું. પ્રાંતે શ્રીમંત સાહેબનો તેમજ યુવરાજ કૃત્તેસિંહરાવે પ્રદર્શન ખાત્રવા વિગેરેમાં લીધેલી તસ્દી વિગેરે માટે તેમનો ક્રોધરસ તરફથી દીક્ષાબંધની ભરેશે ઉપકાર માન્યો હતો.

બાદ મી. અમરચંદ પરમારે કવીત બોલી શ્રીમંત સરકારને તેમજ આખી સભાને ખુશી કરી હતી.

બાદ મી. ગુલાબચંદ ૬૬૩ને આ ક્રોધરસના ક્રિયાદક તરીકે શ્રીમંત સાહેબને જાણખાવવામાં આવ્યા હતા. શ્રીમંતે પણ તેમના વક્તવ્યોની તારીફ કરી તેમને કન્યાવાદ આપ્યો હતો.

ત્યારબાદ સંખજેકટ કમીટી નીમવાની દરખાસ્ત પ્રમુખ સાહેબના દર-

ત્રીજી જૈન દેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૨૦૬

માનથી ઝવેરી માણેકલાલ શેલભાઈએ મુકી હતી, અને ૧૦-૧૨ નામ કબી જતાવી બાકીના નામો પ્રમુખ અને જનરલ સેક્રેટરીઓ ત્રીમી કાઠી બબર આપશે એમ સંજયુ' હતું. તે સાથે રાત્રીના આઠ કલાકે મંડપમાંજ સમ-જેકેટ કમીટીમાં નીમાયેલ મેન્બરોને પધારવા વિનંતી કરી હતી.

આઠ પ્રમુખ સાહેબે સ્વહસ્તે શ્રીમંત સાહેબ તથા યુવરાજ વિગરને દુધનોરા દાર વિગેરે આપ્યું હતું. છેવટે શ્રીમંત સાહેબે સર્વધર્મનું યથાર્થ રક્ષણ કરવાનો પોતાનો ધર્મ પ્રદર્શિત કર્યો હતો, અને તેઓ સાહેબના માનવામાં આવેલા આભાર માટે ઉપગાર માની રાત્રમંડળ સહિત પધાર્યા હતા.

આઠ પહેલા દિવસનું કામ સંપૂર્ણ થયેલ જણાવી બીજા દિવસે ૧૧ કલાકે પધારવાનું આમંત્રણ કરી મેળાવડો બરબાસ્ત કરવામાં આવ્યો હતો.

મેળાવડો બે નામે બરબાસ્ત થયેલ લેવાથી ત્યારબાદ કેટલાક ખાનગી વિગાર કરવા અને રાખજેકેટ કમીટીના નામો મુકરર કરવા પ્રમુખ સાહેબ અને જનરલ સેક્રેટરીઓ વિગેરે એકાંતમાં બેઠા હતા. તેઓએ કેટલીક ખાનગીના ખાસ નિર્ણય કર્યો હતો.

આઠ રાત્રીના આઠ કલાકે મંડપની અંદર સ્ટેજ ઉપર સંજેકેટ કમીટીના સુમારે ૧૫૦ શુદ્ધરો એકઠા થયા હતા. પ્રમુખ સાહેબના પધાર્યાબાદ કામ શરૂ થયું હતું.

પ્રથમથી મુકરર કરેલા બાર હરાવે પૈકી પ્રથમના ચાર હરાવે કેળવણીના વિષય તરિક્કે એકઠા કરી લેવામાં આવ્યા હતા, અને તે વિષય તથા કોન્ફરન્સના બંધારણ સંબંધી વિષય માટેજ બીજા દિવસ હરાવવામાં આવ્યો હતો. બાકીના ૭ વિષયો ત્રીજા દિવસપર રાખવામાં આવ્યા હતા. કેટલીક સચો ચારવાબાદ પ્રથમની બે દરબાસ્તો અક્ષરશઃ મુકરર કરવામાં આવી હતી, અને બાકીની ૭ દરબાસ્તો તૈયાર કરવાનું સેંદ્રલ કમીટીના સેક્રેટરીને સોંપ્યું હતું. દરેક દરબાસ્તપર બોલનાર વક્તાઓનાં નામો મુકરર કરવામાં આવ્યાં હતાં. તેમને માટે ચોક્કસ ટાઈમ હરાવવામાં આવ્યો હતો, અને વક્તાના સંબંધના વિષયો જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.

આટલું કામ પૂરું થતા વખતમાં પસાર કરીને ૧૧ વાગ્યા એગાઉ સંજેકેટ કમીટી બરબાસ્ત થઈ હતી.

૨૦૨

શ્રી જૈનધર્મ મહાશ.

ખીન દિવસે વક્તાઓનાં બાપણો સૌને સમજ સકાય તેમજ સાંભળી
સકાય તેટલા માટે મધ્યમાં રહેતુ કિયું કરવામાં આવ્યું હતું.

ખીન દિવસ.

કાર્તિક વદિ ૬ સોમવાર તા. ૨૮-૧૨-૧૯૭૪

પ્રમુખ સાહેબ વિગેરેના પચાસી બાદ મન્દિરનાની ખીન દિવસની બે-
કલાં કામ શરૂ થયું હતું.

પ્રારંભમાં મોગયકારક ગાયન ગાવામાં આવ્યું હતું, તે પિણ બહુ
રસિક હોવાથી અહિં દાખલ કર્યું છે.

(રંગબીણુ, તાળ ચતુશ્ચમતિ, ચિતાળ, મધ્યકાળ, માત્રા ૧૩)

જીયા જૈનધર્મ ચિત્ત ધરે, કર ધર્મ કરમ દુઃખ હરન પરન,
ખીન કરત કીરત સખ ધરત રહત, જીયા જૈનધર્મચિત્ત ધરે.
દેખો જૈનસમાજ, બહુ મિલત આજ, સખ કરત કાજ મન લાગરે;
જિન ચૈત્યકામ, બડે બડે હે વામ. હોય જીર્ણ કામ કરનન

અટપટ. જીયા

સખજગ આધાર, સિદ્ધાંત સાર, કરવા ઉદાર ચિત્ત લાગરે;
દેખો જૈનજેર, લાયે રંગચોળ, કીયો અતિહીશોર ખલકત
ચમકત. જીયા

જૈનશાળા નામ, સખ પડન કામ, કરે જ્ઞાન વામ સુખદાકરે;
દીધે જ્ઞાનદાન, જડ તિમિરહાન, જપે વીરનામ ક્ષણ ક્ષણ પગ
પગ. જીયા

ગાયન બધાસ થયા બાદ પ્રથમના બે દસરો પ્રમુખ સાહેબ તરફથી
મી. દદાએ રજુ કર્યા હતા.

પહેલો ઠરાવ.

“ જે મહાન શ્રીગ્રીશ સામ્રાજની શિતળજાયા તળે આપણે
આપણો ધર્મ સ્વતંત્રપણે પાળી શકીએ છીએ, અને સર્વ ધર્મ ત
રફ સમાન દૃષ્ટિથી જુદા જુદા દેશના ધર્મી ભાઈઓ ધર્મ સાધી
શકીએ છીએ તે સુખરૂપ રાજ્યના શહેનશાહ નામદાર સાતમ

ત્રીજો જૈન શ્વેતામ્બર કોનદ્રન્સ.

૨૦૩

ઝોડવડી અને શહેનશાહજાનુ એલેકઝાંડ્રા દીવીયુ અને આબાદી સાથે વિન્ય પામો ! ઝોવુ' આ કોનદ્રન્સ અંતકરણ પૂર્વક પ્રાર્થે છે. ”

આ હરાવ સર્વ સમાજનોએ ઉભા થઈને તાળીઓના ગંબવરનાદ વચ્ચે પસાર કર્યો હતો.

બીજો હરાવ.

“ મુજરાત અને કાડીઆવાડના વિસ્તારવાળા ભાગ ઉપર રાજકર્તા ક્રીમંત રચાજીરાવ ગાયકવાડ મહારાજ સાહેબ જેમના ઉદાર આશ્રય નીચે આપણે અહીં એકઠા થયા છીએ તે નામદારનો આ કોનદ્રન્સ અંતકરણ પૂર્વક આભાર માને છે, અને તે નામદાર જેવા સમદષ્ટિવાળા, ઉદાર ચિત્તવાળા અને લોક પ્રિય ધણા, રાજ્યકર્તાઓ થાઓ, એમ ધ્વજ છે. ”

આ હરાવ પણ સમાજનોના હર્ષનાદ વચ્ચે પસાર થયો હતો, અને મી. પરમારે ઉભા થઈને ત્રણવાર ખુશાલીના અવાજે કરાવ્યા હતા.

ત્રીજો હરાવ.

“આપણી કોનદ્રન્સના ચાર જનરલ સેક્રેટરી સાહેબોએ ધોતાના અમૂલ્ય વખતના ભોગે સ્વધર્મ અને સ્વધર્મી વર્ગના હિત માટે જે પ્રયાસ લીધો છે તે માટે આ કોનદ્રન્સ તેમને ધન્યવાદ આપે છે, અને તેઓ સાહેબે બહાર પાડેલો રીપોર્ટ બહાલ રાખી તેમને તે માનવંત હોદ્દા ઉપર ધણી ખુશીથી કાયમ રાખે છે. ”

આ હરાવ પ્રમુખ સાહેબ તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો, અને તે એકમતે પસાર થયો હતો.

ચોથો હરાવ.

“મુખ્યમાં મગેલી બીજી જૈન શ્વેતામ્બર કોનદ્રન્સની રી-સેપ્શન કમીટીના ચીફ સેક્રેટરી અને જૈન કોનદ્રન્સના બેઠન્ટ જનરલ સેક્રેટરી શ્રી કીરચંદ પ્રેમચંદ જે. પી. ના મૃત્યુની આ કોનદ્રન્સ દીલગીરી સાથે નોંધ લે છે. ”

આ હરાવ બેઠયુક્ત હાથે મી. દલાએ પ્રમુખ સાહેબ તરફથી વાંચી બતાવ્યો હતો, અને સર્વ સમાજનોએ મી. કીરચંદના માનમાં ઉભા થઈને શોકયુક્ત મિને પસાર કર્યો હતો.

૨૦૪

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

પાંચમો ઠરાવ,

“આપણી આગલી કેન્દ્ર-સે કરેલા ઠરાવો જે જે ગામે ચ-
ને શેહેરોના બંધુઓએ અમલમાં મુક્યા છે તેમને આ કેન્દ્ર-સ
મન્યવાદ આપે છે, અને બીજાં બધાં ગામે અને શેહેરોના બં-
ધુઓને તેનું સત્વર અનુકરણ કરવા આગ્રહ કરે છે. તેમજ આ
સંબંધમાં જે જે પૂજ્ય મુનિ મહારાજઓએ પ્રશંસાપાત્ર પ્ર-
યાસ કર્યા છે તેમનો પણ આ કેન્દ્ર-સ આભાર માને છે, અને ભ-
વિષયમાં પણ તેવો પ્રયાસ ચાહુ રાખવા વિનંતી કરે છે.”

આ ઠરાવ મી. દહાએ પ્રમુખ સાહેબના દરમ્યાનથી વાંચી સંભળાવ્યો
હતો, અને સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો.

નારનાદ બહાર ગામથી આવેલા નારો કે જેમાં કેન્દ્ર-સના કાર્ય
નરક દીવ્યોજી બતાવવામાં આવી હતી તે મી. દહાએ વાંચી બતાવ્યા હતા
અને કાગળો લખનારના નામે કહી બતાવ્યા હતા.

છઠ્ઠો ઠરાવ.

(વ્યવહારિક ને ધાર્મિક કેળવણીની વૃદ્ધિ વિષે.)

આ ઠરાવ મી. ગુલાબચંદજી દહાએ નીચે પ્રમાણે રજુ કર્યો હતો,
અને તેની પુષ્ટિમાં ઘણું સરસ બાબતું કર્યું હતું.

“આપણા જૈન વર્ગમાં ધાર્મિક તેમજ વ્યવહારિક કેળવણી
વૃદ્ધિ પામે અને જૈન સાહિત્યનો સર્વત્ર પ્રચાર થાય તેટલા માટે—

૧ વ્યવહારિક કેળવણી લેનારને યોગ્ય મદદ આપી આગળ વધારવા.

૨ ધાર્મિક અભ્યાસ સંગીન થઈ શકે તેવી શાળાઓ સ્થાપવી.

૩ કન્યાશાળાઓ અને શ્રાવિકાશાળાઓ સ્થાપવી.

૪ ધર્મ સંબંધી પુસ્તકાલયો સ્થાપવા.

૫ એવી શાળાઓ તથા પુસ્તકાલયો જ્યાં હોય ત્યાં તેને યોગ્ય

ઉત્તેજન આપવું.

૬ જૈન સાહિત્યનો પ્રચાર થવા માટે ઘટતા ઉપાયો લેવા.

૭ જૈની વાંચનમાળા તૈયાર થાય તેને માટે યોગ્ય પ્રયત્ન કરવો.

૮ જૈન સમુદાયમાં વ્યાપાર અને ઉદ્યોગની વૃદ્ધિ થવા માટે હુ-
ત્તરકળાનો પ્રવેશ કરાવવો—

તેની આ કેન્દ્ર-સ ખાસ આવશ્યકતા ધારે છે.”

ત્રીજી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૨૦૫

- આ દરબારતને નીચે જણાવેલા પ્રદરશોએ ટેકા આપ્યો હતો.
- ૧ કાપડીયા મોતીચંદ ગીરધર. બી. એ. એલ. એલ. બી. ભાવનગર
 - ૨ વકીલ મુળચંદ નયુભાઇ. ભાવનગર
 - ૩ સાલા માધુરાલજી. દીલી
 - ૪ વકીલ છોટાલાલ કાળોદાસ અમદાવાદ
 - ૫ કવેરી બાળચંદ હીરાચંદ માલેગામ
 - ૬ શા મનરુપ અનોપચંદ અમદાવાદ
 - ૭ શા કુંવરજી આણંદજી ભાવનગર
 - ૮ શા અનોપચંદ મેલાપચંદ બી. એ. ભરૂચવાળા હાલ મુંબઇ.

ઉપર જણાવેલા પ્રદરશોએ ગુણ દરબારત પૈકી એકક વિષયને પ્રદક્ષ કરીને અનુમોદન આપ્યું હતું. પહેલા વક્તાએ વ્યવહારિક કેળવણીની વૃદ્ધિ સંબંધી, બીજાને સાતમા વક્તાએ પારિતોષિક કેળવણી સંબંધી, ત્રીજાને છઠ્ઠા વક્તાએ સ્ત્રી કેળવણી સંબંધી, પાંચમા વક્તાએ જૈની પ્રાચીનતાના સંબંધી, એથા વક્તાએ સામાન્ય કેળવણી સંબંધી અને આઠમા વક્તાએ તનકેળવણી અને બનારસ પાઠશાળા સંબંધી વિષય હાથ ધરી તેને સારી રીતે સિદ્ધ કરી બતાવ્યા હતા.

ત્યારબાદ પંદર મીનીટનો વિસામો લેવામાં આવ્યો હતો. ફરી કામ શરૂ થતાં ૭ મો હરાવ રજુ કરવામાં આવ્યો હતો.

સાતમો હરાવ.

(કોન્ફરન્સનું બંધારણ મજબુત થવા સંબંધી)

“ આ કોન્ફરન્સનું બંધારણ દીર્ઘકાલીન થવા માટે—

- ૧ ચારે જનરલ સેક્રેટરીઓએ કોન્ફરન્સના ફંડમાંથી પોતપોતાના વિભાગમાં દરેક ખાતા માટે યોગ્ય ખર્ચ કરવો,
- ૨ ચારે જનરલ સેક્રેટરીઓએ જુદી જુદી ઓફીસો પોતપોતાના શહેરમાં સ્થાપી યોગ્ય ખર્ચથી કાર્ય વ્યવસ્થા કરવી,
- ૩ પોતાના હાથ નીચે જરૂર પડતા પ્રાંતિક અને સ્થાનિક સેક્રેટરીઓ નીમી તેમનાથી કોન્ફરન્સમાં થયેલા હરાવોનો અમલ કરાવવા પ્રયત્ન કરવો,
- ૪ પ્રાંતિક અને સ્થાનિક સેક્રેટરીઓએ બની શકે તો પ્રાંતિક અને સ્થાનિક કોન્ફરન્સ કમીટી સ્થાપવા પ્રયત્ન કરવો,

૨૦૩

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

- ૫ એક માસિક આપાનિયું કાઢી દર વખતના કોન્દ્રન્સ તરફથી થતાં કાંચીની દરેક સ્થાનકે ખખર આપવી અને કોન્દ્રન્સના હરાવોને પુષ્ટિ આપવી,
- ૬ કોન્દ્રન્સની સ્થિતિ દઢ કરવા માટે ચાકુ ડિપજ થાય તેવી યોજના કરવી,
- ૭ કોન્દ્રન્સના હેતુ અને હરાવો દરેક ગામે અને શહેરે સમજાવવા યોગ્ય પ્રયાસ કરવો,
- ૮ દર વર્ષે જેમ અને તેમ આછા ખર્ચે કોન્દ્રન્સ હારાઈ શકે તેવી રાગવડ કરવી,
- ૯ ટેલીગ્રેફ માટે હુવે પછી રૂ. ૨ ફી રાખવી, અને
- ૧૦ આપણા જૈન સમુદાયમાં જેમ અને તેમ સર્વ વધારવા પ્રયાસ કરવો—

આ પ્રમાણે હરાવ પસાર કરવાની અને તેને અમલમાં મુકાવાની આવશ્યકતા આ કોન્દ્રન્સ સ્વીકારે છે.”

આ દરખાસ્ત શેઠ આણુંદજી કચાણજીના વહીવટ કરનાર પ્રતિનિધિઓની કમીટીના પ્રમુખ અને કોન્દ્રન્સના નેશન્ટ જનરલ સેક્રેટરી શેઠ લાલભાઈ દલપતભાઈએ ઘણા અસરકારક બાબતુ સાથે મુદ્રી હતી, જેની અંદર કોન્દ્રન્સને સચવન રાખવા માટે પોતાની અંતઃકરણની લાગણી બતાવી આપી હતી, અને પોતાના સ્વતંત્ર વિચારો છુટથી બતાવ્યા હતા જેથી આતાળનો કિપર બહુ અસર થઈ હતી.

આ દરખાસ્તને નીચે લખેલા મુદ્દસોએ ટેકા આપ્યો હતો.

- ૧ વડીલ લખમશી હીરજી મૈસરી. બી. એ. એલ. એલ. બી. મુંબઈ.
- ૨ ડાક્ટર જમનાદાસ પ્રેમચંદ. એલ. એમ. એન્ડ. એસ. અમદાવાદ.
- ૩ રા.રા. જગજીવન મુંબઈ. બી. એ. બી. એસ. સી. બમનગર.
- ૪ લાલા માણેકચંદજી. મુન્દરાનગાળા. પંજાબ.
- ૫ વડીલ હરીલાલ. સોનતગાળા.

ટેકા આપનાર મુદ્દસોમાંથી પહેલા અને બીજા વક્તાએ કોન્દ્રન્સને કાયમી ફાંડને માટે બહુ જરૂરીઅત સિદ્ધ કરી હતી, પહેલા વક્તાએ એક ઘણા પ્રતીયુ પગારદાર સેક્રેટરી રાખવા ખાસ ભલામણ કરી હતી. લાલ માણેકચંદજીએ હિંદુસ્થાની જાપાનમાં બાબતુ કરી સબતને છક કરી દીધ

ત્રીજો જૈન દ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૨૦૭

હતી, અને ત્રીજા તથા પાંચમા વક્તાએ સામાન્યે મૂળ દરખાસ્તને અનુમોદન આપ્યું હતું. ઉપરની દરખાસ્ત સર્વાનુમતે પસાર થતાં બહુર કરવામાં આવ્યું હતું કે 'આવતા બન્યુવારી માસથી આ કોન્ફરન્સ તરફથી મી. હઠાના એડીટરપણા નીચે એક મારિફ બહાર પાડવામાં આવશે, જેનું વાર્ષિક લવાબમ રૂ. ૧) સખવામાં આવશે; તેના સર્વે સાહેબોએ પ્રાદક થવું.' ઉપરાંત હવે પછીને માટે ડેલીગેટોની એ રૂબીઆ પ્રી લેવાનું મુકરર થયું હતું. હસાવના બાકીના પેટા બાગનો અમલ જનરલ સેક્રેટરીઓએ કરવો અને તેને સહાય શ્રીસચ્ચે આપવી એમ ઠર્યું હતું.

હારવાદ બહારગામથી કોન્ફરન્સમાં નહીં આવી શકવાથી દિલગિરી દર્શાવનાર તારો આવેલા તે પાંચી બનાવવામાં આવ્યા હતા. અને રાત્રે આઠ કલાકે બાળીતા મોદી મંગલલાલ મલ્હોત્રકમચંદને ત્યાં પાન સોપારી લેવા માટે ખવારવાતું આમંત્રણ થયું હતું. બાદ બીજા દિવસની એક બરખાસ્ત થઈ હતી.

રાત્રીએ મી. ગુલાબચંદજી હઠાના પ્રમુખપણા નીચે કોન્ફરન્સના મંડપમાં મી. લાલને 'આપણા અબ્દુદય કેમ થાય?' એ વિષય પર બાળણુ આપ્યું હતું, તેના પુષ્કળ માણસોએ લાભ લીધો હતો. વિષય ખાસ ધાર્મિક કેળવણીની વૃદ્ધિ સૂચવનારો હતો.

આવતી કોન્ફરન્સ કયા સ્થળે બરવી તેને માટે આજે આખો દિવસ બહુ પ્રયાસ ચાલ્યો હતો, જેને પરિણામે ખાટણુ બરવાતું મુકરર કરશે એવું અનુમાન બંધાયું હતું.

ત્રીજો દિવસ.

કાર્તિક વદિ ૭ સોમવાર તા. ૨૬-૧૨-૧૯૦૪.

પ્રમુખ સાહેબના પધારીબાદ મંગળગાયન પૂર્વક કાર્ય શરૂ થયું હતું.

હસાવ આઠમો.

(ખાલીતાણા ઠાકોરે કરેલી આશાતના સંબંધી)

“આપણા પવિત્ર શત્રુજય તીર્થ ઉપર પાલીતાણાના ઠાકોર સાહેબે જે મહાત્મ આશાતના કરેલી છે તે માટે આ કોન્ફરન્સ અત્યંત દિલગિર છે, અને તે સંબંધમાં શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી

૨૦૮

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

તરફથી જે પગલાં લાવવામાં આવે છે તેને આખા હિંદુસ્થાનના જૈનવર્ગના આગેવાનોની મળેલી આ કોન્ફરન્સ અંતઃકરણથી સંમતિ આપે છે. હકોર સાહેબ એક પછી એક અડચણ ઉતરી કર્યે બંધ છે, અને એક આખુંદરુ કલ્યાણુજી તરફથી સુલેહ શાંતિ અપાવવા માટે અનેક ઉપાયો લેવામાં આવે છે છતાં તેનું પરિણામ હકોર સાહેબ તરફથી આસંતોષમાં લાવવામાં આવે છે, તે માટે આ કોન્ફરન્સ પોતાનો ખેદ પ્રદર્શિત કરે છે, અને ઉમેદ રાખે છે કે આખળી ન્યાયી બ્રીટીશ સરકાર તરફથી આખળને બચાવખી મંજૂર અગત્યે કે જેથી આખળી તમામ અડચણો દૂર થશે. ”

આ દરમિયાન પ્રમુખ સાહેબ તરફથી મુન્દરાલીમાં તેમજ મિલેજમાં શ્રી. દલાલે વાંચી બતાવ્યો હતો, અને તે સમાજે લેવા ગયેને ગંભીરતાથી પસાર કર્યો હતો. બાદ તે દરમિયાન નક્ક મુખજ ગવર્નરને અને કલકત્તે ગવર્નર જનરલને મોકલવાનું દરાવવામાં આવ્યું હતું.

હરાવ નવમો.

(જનરલ સેક્રેટરી સંબંધી)

“હાલના આરે જનરલ સેક્રેટરીએને હવે પછી કોન્ફરન્સ મળે ત્યાં સુધીને માટે કાયમ રાખવામાં આવે છે, અને તેમાંથી કોઈ પણ કારણસર કોઈની ગેરહાજરી થાય તો આફીના સેક્રેટરીએને તે જગ્યા પૂરવાની સત્તા આપવામાં આવે છે. ”

આ દરમિયાન પ્રમુખ સાહેબ તરફથી મુદ્દામાં આવ્યો હતો અને તે સંધ્યાનુક્રમે પસાર થયો હતો.

હરાવ ૧૦ મો.

(હર્ષુ ચૈત્યોદાર સંબંધી)

“સંસાર દાવાનજથી તમે થયેલા છોએને શાંતિ આપનાર વિદ્યેષકારી તીર્થંકર મહારાજના ચરણરજથી પવિત્ર થયેલા અને તેમના ઉત્તમ અવદાતોને યાદ લાવનારા તીર્થોત્તમ તથા ભવ્ય મંદિરોનો ઉદ્ધાર કરવા માટે તથા ત્યાં થતી આશાતનાઓ દૂર કરવા માટે વિશેષ પ્રકારનો પ્રયત્ન કરવાની જરૂર આ કોન્ફરન્સ સ્વીકારે છે.”

દરબારન મુદ્દનાર-બાણુ રાવકુમારસિંહજી. કલકત્તા.

ત્રીજા જૈન શ્લોકોનાં અર્થ કોન્ફરન્સ.

૨૦૯

ટેકો આપનાર-આપુ વિજયસિંહજી. મુશિંદાબાદ.

” શા. મોહનલાલ પુનમભાઈ. મુંબઈ

” મી. કૃતેશ્વર કપૂરજી દાસન. મુંબઈ

દરબારત મુકનાર આ કોન્ફરન્સના બનાવ સેક્રેટરી પૈકી એક હતા. તેમણે બહુ શાંત રીતે પોતાની દરબારતને સિદ્ધ કરી હતી. ટેકો આપનાર પૈકી પાંદ્યા ગૃહસ્થ બહુ થોડું બોલ્યા હતા. બીજા વક્તાએ વધારે સ્પષ્ટિકરણ કર્યું હતું, અને ત્રીજા વક્તા થોડું પણ અસરકારક બોલ્યા હતા. બાદ સંબોધનને એ હરાવ પસાર થયો હતો.

ઠરાવ ૧૧ મો.

(૭મું પુરતકાદાર સંબંધી)

“ સર્વોત્કૃષ્ટ શ્રી જૈનશાસનનો આધાર પૂર્વાચાર્યોએ અયાગ શ્રમ લાભને રચેલા અંથો ઉપર છે. હાલ તે કેટલી સંખ્યામાં વિદ્યમાન છે તેની હપણ આપણને ખબર નથી, અને ઘણા ખરા જ્ઞાનલાંકારોની સ્થિતિ તો ખેદ ઉપજાવે તેવી થઈ ગઈ છે, માટે હસ્તલિખિત અંથો જ્યાં જ્યાં વિદ્યમાન હોય ત્યાંની વીગતવાર રીપ તૈયાર કરવાનો અને છૂર્ણ થઈ ગયેલા તથા હુમિત અંથોની નકલો કરાવી ઉદ્ધાર કરવાનો પ્રયત્ન ચાલુ રાખવા તથા તે જલદીથી શી રીતે અમલમાં આવી શકે તે ભવિષ્યમાં તેનું સંરક્ષણ કેવી રીતે થાય તે માટેની યોજનાઓ બાળી કાઢી તેને જલદીથી અમલમાં લુકવા આ કોન્ફરન્સ આગ્રહ કરે છે. ”

દરબારત મુકનાર-શેઠ અનુપજીવંદ મલુકજી. ભરૂચ.

ટેકો આપનાર-શા. અમરજીવંદ વેલાભાઈ. ભાવનગર.

” શા. સ્વજી દેવરાવ. કોડાલ. કચ્છ.

” મી. મુલાખજીજી દદ્દા. જયપુર.

આ ચારે ગૃહસ્થો પૈકી પ્રથમના ગૃહસ્થ વૃદ્ધ, વિદ્વાન અને અનુભવી હોવાથી તેમણે દરબારતને બહુ સારું સ્વરૂપ આપ્યું હતું. બીજા વક્તાએ તેને સારી પુષ્ટિ આપી હતી. ત્રીજા વક્તા બહુ સ્વસ્થ બોલ્યા હતા, અને મી. દદ્દાએ નેસલમીરના બંકારની રીપ કરવાના કામ સંબંધી પહેલી મુશ્કેલીનું વર્ણન કરી પોતાની કાલમાં થતી રીપનું કામ વાંચી બતાવ્યું હતું, તે સાથે બીજાનું પણ કેટલુંક કહ્યું હતું. બાદ દરબારત પસાર થઈ હતી.

૨૧૦

શ્રી જેન ધર્મે પ્રકાશ.

આ દરબારના પ્રારંભમાં શા. કુંવરજી આજુ'દજીએ બહેર કહ્યું હતું કે 'આપણે અહીં રહ્યા રહ્યા આપણી કોન્દરન્સ તરફ લાગણી બતાવેલે તેમાં તો શું પણ બહુ દૂર ગયેલા આપણા બાઈએ તેમજ તેમની સાથે રહેતા બીજી કોમના ગૃહસ્થોએ પણ આપણી કોન્દરન્સ તરફ અંતઃકરણની લાગણી બતાવી છે.' એમ કહીને આફ્રીકાના ઉદાગોચરો શેહેરથી આવેલી જપ પાઉન્ડ ને ૩ શીલીંગની રકમ તેના આપનારા ગૃહસ્થોના નામો સહિત બહેર કરી હતી, જેની અંદર એ નામ બીજી કોમના ગૃહસ્થોના પણ હતા. તે સાથે ત્યાંથી આવેલા અંતઃકરણની લાગણીથી બરપર પત્ર પણ વાંચી બતાવ્યો હતો, જેથી શ્રાતાજનોપર બહુ અસર થઈ હતી.

હરાવ ૧૨ મો.

(સ્વધર્મી બાઈઓને આશ્રય આપવા સંબંધી)

“અરજાંતે પણ ચાચના નહીં કરનાર આવક આવિકાઓ આગમન્યો સાથે કેમ સ્થળે સીબચ નહીં, અને દીનહીન હાલતમાં ધર્મીતર થતા અટકે તે માર્દ મોટા પાયાપર ફૂંડ થવાની અને જે રીતે આશ્રય આપવાથી વધારે સાચું પરિણામ આવે તે પ્રસાણુ આશ્રય આપવાની અવશ્યકતા આ કોન્દરન્સ સ્વીકારેછે.”

હરાવ ૧૩ મો.

(જીવહયા સંબંધી)

“અહિંસા પરમો ધર્મ-એ સિદ્ધાંતનું સર્વ લોકો પાલન કરે, નિરપરાધી જીવોને અહાયદાન મળે, હિંસા બોધી થાય, અને ધાતકીપણું અટકી જતાવરે સુખી થાય તેવી વિવિધ યોજનાઓ શોધી કાઢી અમલમાં ચુકવાનો આ કોન્દરન્સ સર્વેને આગ્રહ કરે છે.”

આ અને હરાવ વખતના સંકોચના કારણથી પ્રમુખ સાર્વજનિક તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યા હતા, અને તે શા. કુંવરજી આજુ'દજીએ વાંચી બતાવ્યા હતા. સમાજનોએ સર્વાનુમતે એ બંને હરોએ એકમતે પસાર કર્યા હતા.

હરાવ ૧૪ મો.

(પ્રાચિન શોધ બોધ સંબંધી)

“જેનધર્મની કીર્તિના આધાર અને પ્રાચીનતાના પૂરાવણ તરીકે, મંદિરો અને પ્રતિમાજી ઉપરના લેખો શોધ બોધ થઈ શકે.”

ત્રીજી જૈન શ્વેતાંશુર કાન્દરન્સ.

૨૧૨

સિદ્ધ થવાની ઘણી જરૂર છે; એથી અનેક અપ્રસિદ્ધ ઉપયોગી લોકીકતા ઉપર ઘણું અજવાળું પડવાનો સંભવ છે એમ કાન્દરન્સ માને છે. ”

આ દરખાસ્ત બી. દોલતચંદ પુરુષોત્તમ ખરોડીઆ, બી. એ. એ મુકી હતી, અને તેને શા. મનસુખ કોસ્તચંદ મહેતા મેરખીવાળાએ ટેકો આપ્યો હતો. બાદ સર્વાનુમતે પસાર થઈ હતી.

ઠરાવ ૧૫ મો.

(ઊરેકરૂરી કરવા સંબંધી.)

“ આખજી દરેક પ્રકારની વાસ્તવિક સ્થિતિનો ખ્યાલ આવવા સારૂ આપણાં તીર્થો, મંદિરો, પ્રતિમાઓ, જ્ઞાનભંડારો, ગ્રંથો, પાઠશાળાઓ, પુસ્તકાલયો, સભાઓ (મંડળો) અને સાથુ, સાધ્વી તથા આવક, આવિકાની સંખ્યા વિગેરે બાબતોની એક ઊરેકરૂરી રૂપે નોંધ વારંવાર થવાની જરૂરીઆત આ કાન્દરન્સ ધારે છે. ”

આ દરખાસ્ત જૈન મતના અધિપતિ ભગુભાઈ કુતેચંદ કારભારી એ. મુકી હતી, અને તેને શા. જીવરાજ એકવચ્છ બી. એ. ભાવનગર નિવાસીએ ટેકો આપ્યો હતો. બાદ સર્વાનુમતે પસાર થઈ હતી.

આટલું કામ ચાલ્યા બાદ બરાબર ત્રણ કલાકે શ્રીમંત મહારાજ સાહેબ તથા યુવરાજ કુતેસિંહરાવ સભા મંડપમાં પધાર્યા હતા. સમાજનોએ સારો સત્કાર કર્યો હતો. બાદ મી. ગુલાબચંદજી ઢઢાએ સોજમો ઠરાવ રજુ કર્યો હતો.

ઠરાવ ૧૬ મો.

(લાનીકારક રીતરિવાજ સંબંધી)

“ સમયકતને દુષિત કરનારા અને કોમને અવનતિએ લઇ જનારા બાળગ્ન, વૃદ્ધવિવાહ, કન્યાવિક્રય, મરણ પ્રસંગે જમણવાર, મરણ પાછળ રડવું કુદવું, દરજીયાત ખોટા ખર્ચ, જૈનધર્મ વિરુદ્ધ વિવાહ (લગ્ન) વિગેરેની વિધિનું સેવન-કર્ત્યાદિ રીવાજો પેઠી જ્યાં જ્યાં જોઈ લાનીકારક રીવાજો ચાલુ હોય ત્યાં ત્યાં તે બંધ અથવા કમી કરવાની આ કાન્દરન્સ અજબુત બલભણ કરે છે. ”

આ દરખાસ્ત ચુકતાં બી. ઢઢાએ તેમાંની દરેક બાબત ઉપર બહુ અ-

૨૨૨

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

સરકારક કૃષ્ણ હતું. તેમની બાપા એટલી તે મનોરંજક હતી કે જેથી શ્રોતાઓના દિલ તે તરફ આકર્ષાઈ ગયા હતા.

ત્યારબાદ પ્રોફેસર નયુ મંજીવંદ તથા મી. લાલને તે દરબારમાં સમર્થન કર્યું હતું. તેઓ પણ સાસ વક્તા હોવાથી હાથ ધરેલી બાબતને સાસે સ્વસ્થાદ ગણી શક્યો હતા.

બાદ નામદાર યુવરાજ કૃત્તેસિંહરાવ હતા થયા હતા. સગાજન મોઝે નાળીઓના અવાજથી તેમને વધારી લીધા હતા.ત્યારબાદ તેઓ સાહેબે પોતાનું બાપાનું ઇચ્છેલાં શરૂ કર્યું હતું. તેની અંદર પ્રેક્ષીકલ કેળવણી, બાળકન, કૃત્રીવાન્યેથી લોગવનું મનું દુઃખ, બોવવા પ્રમાણે ચાલવું, સ્ત્રીઓને મોખા હટ મળવાની નરર, જોડવાની આવશ્યકતા, ધર્મનું જુટાપણું અને અનુભવી નરિકેનું જાણિયાન વિગેરે બાબતો મોખ રીને સગાનેલી હતી.

તેઓ સાહેબનું બાપાનું પુરું મતાં રી. હઠાએ તેઓ સાહેબને બાબાર રાખ્યો હતો, અને પોતે મુકેલી દરબારના સંબંધમાં મત લાગે સંવાતુમતે પસાર થયેલી બાહર કરી હતી.

ત્યારબાદ પ્રમુખ સાહેબની પરવાનગીથી મી. કુંવરજી આણુંદજી બાહર કર્યું કે—

“ શ્રીમંત સરકાર સયાજીરાવ બહાદુર તથા બીજા જે જે રાજા મહારાજાઓ અને યુદ્ધરથો હવ હિંસા અટકાવવાના કામમાં મદદ કરે છે, અને પોતાના રાજ્યમાં ચાલતી હિંસા જેઓએ અટકાવી છે તેમનો આ કોન્ફરન્સ આભાર માને છે, અને બીજા રાજાઓ તેમનું અનુકરણ કરે સ્થિત મુજબ છે. ”

આ દરબારના સમર્થનમાં બાલો. માણેકચ દજી યુવરાવના બહુ અસરકારક બોલ્યા હતા.

ત્યારબાદ મી. માણેકલાલ મેલાભાઈએ બોલ્યાનું કે—

“ શ્રીમંત મહારાજા સાહેબે તથા શ્રીમંત યુવરાજે કોન્ફરન્સમાં પધારીને તથા બીજા રીને ધણી મદદ કરી છે તેથી તેમનો તથા જે અધિકારી સાહેબોએ કોન્ફરન્સના કામમાં મદદ કરી છે તેમનો તથા કોન્ફરન્સનો હિવાલ પ્રગટ કરી મદદ આપવા મારો સયાજી વિજય, જૈન તથા મુંબઈ સમાચારનો તથા બીજા પત્રોનો આ કોન્ફરન્સ ખાસ ઉપકાર માને છે. ”

આ દરબારનો ઝંબેરી, કટ્યાણલાઈ અમીચંદે ટેકો આપ્યો હતો

૩૪ જૈન સ્વિતાંબર કોન્ફરન્સ.

૨૧૩

ત્યારબાદ તેના જન્માણમાં સચાઈવિજય પત્રના અધિપતિ મી. મા-
લેકલાલ અગ્રવાલ દાકતરે એક ટુંક બાપણ કરી પોતે પોતાના ફરજ
ઉપરાંત કાંઈ કર્યું નથી એમ જણાવ્યું હતું, અને શ્રીમંત પ્રતિનો રાજ્યબ-
હિત બતાવી આપી હતી.

બાદ કોન્ફરન્સના જનરલ સેક્રેટરી શેડ. લાલભાઈ દલપતભાઈએ
રેશન ક્યું હતું કે—

“અત્રે ભરાયેલી કોન્ફરન્સમાંહેની શ્રીશીશ રૈયત તરીકે શ્રી-
મંત મહારાજ સાહેબનો અત્રે આહ્વાન કરવામાં આવેલા પુષ્કળ ખર્ચ
તથા પ્રયાસ માટે શ્રી વડોદરાના સંઘનો, અત્રેની રીસેપ્શન કમી-
ટીનો અને નિરંતર ખર્ચ તે ખર્ચ રહેલા વિનયી વોલન્ટીયરોનો
આ કોન્ફરન્સ બાબતે આને છે.”

ત્યારબાદ શ્રી વડોદરાના સંઘ તરફથી ઝવેરી. માણેકલાલ થેલાભાઈએ
અનેક ગામો તથા સેક્રેટરી પદારેલા પ્રતિનિધિઓનો આભાર માન્યો હતો,
અને સેના બહિતમાં રહેલી ખામી માટે ક્ષમા માગી હતી. બાદ આવતી
કાલે આ મંડપમાં આચાર્ય શ્રી કમળવિજયજી મહારાજ બાબ્યાન
વાંચશે એમ જાહેર કર્યું હતું.

બાદ નગરશેડ હરિભક્તિવાળા તરફથી રાત્રે આ મંડપમાંજ પાન
સોપારી લેવા માટે પદારથાનું આમંત્રણ કરવામાં આવ્યું હતું.

પદારેલા જૈન ગ્રેજ્યુએટોએ રાત્રે આડવાગે સભામંડપમાંજ એકલા ય-
વાની હકીકત જાહેર થઈ હતી.

બાદ પ્રમુખ સાહેબ બાળુ છુધ્ધિસિંહજી બહાદુર તરફથી કોન્ફર-
ન્સ તરફથી લખાઈલા ફોટોમાં રૂ ૫૦૦૦) ની રકમ જુદી જુદી વિગતથી
આપવાનું તેઓ સાહેબની પરવાનગીથી મી. માણેકલાલ થેલાભાઈએ જાહેર
કર્યું હતું.

ત્યારબાદ સર્વ કાર્યની સમાપ્તિ રેશન કરતા પ્રમુખ સાહેબની પર-
વાનગીથી મી. દલા રેજન પર આવ્યા હતા. તેઓ સાહેબે જણાવ્યું હતું કે—

“ મને આશા છે કે અત્રે પદારીને તમે જે વાતો બહુ કરી
છે તે કોન્ફરન્સ મંડપમાંજ મેલીને આલ્યા જશે નહીં પણ ત-
મારા પોતાના ગામોમાં કે શહેરોમાં સજ્જાઓ ભરી, કોન્ફરન્સના

૨૧૪

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ

હરણે બધાને સંભળાવી તે હરણોનો અમલ થાય તેવી કોશીસ કરશે. હવે પછી કોન્દરન્સ બરાબ ત્યાં આવી રીતેજ પાછા પધારશે તથા કોન્દરન્સ તરફથી બહાર પડવાના પત્રમાં સોગ્ય લખાણો મોકલતા રહેશે એવી હું આશા રાખું છું, અને આટલી મેદિનત લઈ જુદે જુદે સ્થળેથી અત્રે પધાર્યા માટે પ્રમુખ સાહેબ તરફથી તમારે સોનો આવકાર માનું છું.”

ઉપર પ્રમાણે ચીઠ કોન્દરન્સ સંબંધી કાર્યની સમાપ્તિ પ્રદર્શિત કર્યા બાદ શ્રી અગદાવાદના નગરશેઠ ચીમનલાલ લાલલાલએ પ્રમુખ સાહેબનો કિમકાર માનવાનો દરખાસ્ત મુકી હતી, તેને ટેકા આપતાં શેઠ, જે-શીંગલાલ હડીશીંધે પ્રમુખ સાહેબે આજ્ઞામુખીમાં કરેલા માર્ગિક કાર્યોનું હુંકામાં વિવેચન કર્યું હતું. બાદ સમાગમોએ તે દરખાસ્ત બતાવ્યા સાથે પસાર કરી હતી.

ત્યારબાદ બાણુસાહેબે શ્રીમંત સાહેબને તથા યુવરાજને કુલના હાર પહેરાવી તેરા આખ્યા હતા. બાદ વાજવના મુસ્વર સાથે તેઓ સાહેબ પધાર્યા હતા. ત્યારપછી શ્રી વડોદરાના સંધ તરફથી ઝવેરી ફતેમાબ અમીયદે પ્રમુખ સાહેબ તમા બાણુસાહેબ નિજમસિંદેજી તથા બાણુસાહેબના બે મુત્રેને હાર પહેરાવી તેરા આખ્યા હતા. બાદ કોન્દરન્સ બરખાસ્ત સહ હતી.

પ્રાંતે ગાયનમંડળીના બાળકોએ બહુ મુંદર ગાયન ગાઈ બતાવ્યું હતું.

રાત્રીએ શ્રી વડોદરાના નગરશેઠ તરફના પાન સોપારી લેવા પ્રમુખ સાહેબ વિગેરે પધાર્યા હતા. તે વખતે શ્રી. હરગોવિન્દાસ દ્વારકાદાસ કાંઠાવાળા, શ્રી. માણિકલાલ મેલાભાઈ, શ્રી. ગુલાબચંદજી દલા તથા સયાજીનિજાના મેનેજરે સમયોચિત બાળણું કર્યા હતા.

ત્યારબાદ શ્રી. ગુલાબચંદજી દલાના પ્રમુખપણા તરીકે જૈન ગ્રેન્ડ્યુએટોનું ગંડજ એકત્ર મળ્યું હતું, અને તેમણે જૈન ગ્રેન્ડ્યુએટ એસોસીએશનનું સ્થાપન કર્યું હતું. તેના પ્રમુખ તરિકે શ્રી. ગુલાબચંદજી દલા, કિપપ્રમુખ શ્રી. આલાલાલ મગનલાલ અને સેક્રેટરી શ્રી. સાતીચંદ ગીરધરલાલ કાપડીયા શ્રી. એ. એલ. એલ. બી. ને નીમતમાં આવ્યા હતા.

વડોદરે પધારેલા અને નહીં આવી શકેલા ગ્રેન્ડ્યુએટોના નામોની નોટ કરતાં ૮૧ નામે નોંધાયા હતા; પરંતુ તેમાં ફેટલાંક નામે નોંધાયા બાકી રહ્યાં હતા.

ત્રીજો જૈન શ્રવેતાંખર કોન્ફરન્સ.

૨૧૫

નોંધાયેલા નામોમાં ૩ ખારીસ્ટર, ૨ એમ. એ. ૩ એલ. એમ. એન્ડ. એસ. ૧૫ એલ. એલ. બી. ૧ બી. એ. બી. એસ. સી. ૪૦ બી. એ. ૪ હાઈકોર્ટ પ્લીડર અને ૧૩ ડીસ્ક્રીક્ટ પ્લીડરો હતા. એકંદરે ૧૦૦ લગભગ નામો યનાનો સંભવ છે.

આ એસોસીએશને મુખ્ય નીચેના હરાવો પસાર કર્યા હતા.

૧ હિંદના સવળા શ્રેતાંખર જૈન ગ્રેન્યુએટોનું એક મંડળ કોન્ફર સના સંબંધમાં ઉત્તુ કરવું અને તેનું નામ “જૈન શ્રવેતાંખર ગ્રેન્યુએટ્સ એસોસીએશન” રાખવું.

૨ કોન્ફરન્સના હેતુઓ પાર પાડતા માટે દરેક પ્રયત્ન કરવો.

૩ કોન્ફરન્સ તરફથી મી. હટના તંત્રીપણા નીચે નીકળનાર મેગેઝીન (માસિક) માં દરેક ધાર્મિક તેમજ સામાજિક વિષયો લખવા.

૪ પાંચ વર્ષ તથા તે ઉપરની સુદતના ગ્રેન્યુએટોએ કોન્ફરન્સના ની-ભાવ માટે વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૮) આપવું.

૫ પાંચ વર્ષની સુદતની અંદરના ગ્રેન્યુએટોએ વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૨) આપવું.

૬ એસોસીએશનના દરેક સભાસદોને કોન્ફરન્સ તરફનું માસિક વગર લવાજમે મોકલવું.

૭ આ ગ્રેન્યુએટ મંડળમાં ખારીસ્ટરો, હાઈકોર્ટ પ્લીડરો અને ડીસ્ક્રીક્ટ પ્લીડરોને પણ દાખલ કરવા.

ઉપર પ્રમાણેના હરાવો પસાર કર્યા બાદ પ્રમુખનો ઉપગાર માની મી-ટીંગ ખરખાસ્ત થઈ હતી.

કાર્તિકવદિ ૮ પુષ્કવારે સવારમાં આચાર્ય શ્રી કમળવિજયજી કોન્ફરન્સ મંડળે પધાર્યા હતા અને ત્યાં વ્યાખ્યાન વાંચ્યું હતું. વ્યાખ્યાન સાં-ભળતા લગભગ શ્રાવક શ્રાવિકાઓનો સમુદાય એકઠો મળ્યો હતો. વ્યાખ્યાનમાં મૂળ વિષય જીવદયાનોજ ચલણ કર્યો હતો.

વ્યાખ્યાનની મધ્યમાં કેટલાક ગૃહસ્થો તરફથી કોન્ફરન્સના કાર્યોમાં અમુક રકમો આપવા માગણી થઈ હતી, તે ઉપરથી તેવી રકમ જે ગૃહસ્થો હોંશથી આપે તે સ્વીકારવાનું કરતાં સુમારે ત્રણ હજાર રૂપીઆ જેટલી ર-કમની ચીકીઓ રજુ થઈ હતી. તેમાં કેટલીક રકમ તો રોકડી પણ આવી હતી.

આ પ્રસંગે સા. કુંવરજી આજુદજી, મી. હટ, લાલા માહુમલજી, લાલા

૨૧૬

શ્રી જીવનના પ્રકારો

માણિકદંડ, મીઠા કપુરદંડ તથા ડા. માણિકલાલ અંજારામ અંજાર જિ-
વિત બોલ્યા હતા. ત્યારબાદ એક મુનિશાસ્ત્રે અનિવ બાવનાના વિષય ઉપર
ઝડઝડકવાળું અને બહુ અસરકારક બાબત કહે હતું.

બાદ બાબુસાહેબ બુધસિંદર બહાદુરે તથા બીજા પન્ન આવકાએ
સતુર્યત્રત અલખ કહે હતું.

ત્યારબાદ બાબુચાનસામા વિસર્જન થઈ હતી.

કોન્કરનસના કુંડમાં શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારે પોતાની તરફથી રૂ.૧૦૦૦)
આપવાનું કહેવરાવ્યું હતું. એકંદર આ વખતે રૂ.૧૦૦૦૦) જેટલી રકમની
પ્રતિ થઈ હતી.

સત્યાગ્રહ કોન્કરનસના મંડપમાં મી. આળખજીભર તીલકે તથા
મી. લાલશંકર લક્ષ્મીદાસ બાબુજી કયા હતા. પહેલા પકા ગરાઈમાં
બોધ્યા હતા. તેમણે ધૈન્યધર્મના સંબંધમાં બહુ સારા વિચારો જણાવ્યા હતા,
અને હિંસાનિવારણાદિ વિષયો અલખ કર્યા હતા. મી. લાલશંકર ગુજરાતીમાં
બોલ્યા હતા, અને તેમણે તો ખાસ છવલિંસા નિવારણનો વિષય લીધો હતો.

બંનેના બાબુ પૂરા થયા બાદ મેળાપટો બરખાસ્ત થયો હતો.

કાર્તિક વદિ ૯ ગુરવારે બપોરના આચાર્ય શ્રીકમળવિજયજીની
સમક્ષ શ્રીસંઘ એકઠો થયો હતો, અને શ્રીપાટણના સંઘના આગેવાનોએ આ-
વતી કોન્કરનસ પાટણમાં બરખાસ્તી આગળી કરી હતી; જેનો શ્રીસંઘ તરફ-
થી મી. શુભાષચંદ્રજીએ ઘણા આનંદ સાથે સ્વીકાર કર્યો હતો.

કોન્કરનસનો હેવાલ સમાજનિજ્ઞ, ધૈન્ય તથા મુજબ સમાચાર વિધે-
રમાં વધારે વિગતથી પ્રગટ થયેલ છે. છતાં એકસ તોયે જળવાઈ રહેવા
માટે આ પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે. આમાં પ્રગટ કરવામાં આવેલો સં-
ક્ષિપ્ત હેવાલ એકસ આધારવાળો સમજવો.

કોન્કરનસને લગતા જેન લાક્ષણિક પ્રદર્શન સંજ્ઞા હેવાલ રચના
સંકેતના દારણથી અહીં બીજકલ આપી શક્યા નથી. તે હવે પછીના અ-
કમાં અનુક્રમતાએ પ્રગટ કરશું.

મહેર ખખર.

(ભાવનગર જૈન બોર્ડિંગ સંબંધી.)

સર્વ જૈનશ્રદ્ધાળુઓને ખખર આપવામાં આવે છે કે ઇંગ્રેજ સાતમા ધોરણમાં અથવા કોલેજમાં અભ્યાસ કરવા ઇચ્છનારા જૈન વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસ કરવાની સગવડ કરી આપવા માટે શહેર ભાવનગરમાં ખાસ જૈન બોર્ડિંગનું મકાન ધણું મુંઢર બંધાવવામાં આવ્યું છે. તેની અંદર હવે વિદ્યાર્થીઓને દાખલ કરવાના છે. તેમને ખાસકી શિવાય નીચે પ્રમાણે સગવડ આપવામાં આવશે.

ગુરુશી, રેખલ, ગુવાનો કોચ, દીવાળતી, રસોયો ને ચાકર. માટે જે વિદ્યાર્થીઓને દાખલ થવા ઇચ્છા હોય તેમણે સત્વર પોતાની અરજી જરૂરની વિગત સાથે નીચેને શીરનામે મોકલાવવી; જેથી તેઓ તાકીદે બંદોબસ્ત કરવામાં આવશે. તા. ૫-૧-૦૫

શાહ કુંવરજી આણંદજી.

મહેતા મોતીચંદ ઝવેરચંદ.

ભાવનગર જૈન બોર્ડિંગ અધ્યક્ષાપક કમીટીના
ઓ. સેક્રેટરી.

બુકોની ઘટાડેલી કિંમત.

- ૧ શ્રી પાંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર ગુજરાતી. ધણા બધારા સાથે શીલા છાપમાં છાપેલ પ્રણા મોટા અક્ષરવાળા. ૦-૮-૦
- ૨ શ્રી પાંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર. શાસ્ત્રી સૂળ. ૦-૬-૦
(જ'ને બુકમાં જૈનશાળા કે ઇનામ માટે એકેક આના આંછા.)
- ૩ શ્રી બે પ્રતિક્રમણ સૂત્ર ગુજરાતી (શીલાછાપની) ૦-૨-૬
- ૪ શ્રી બે પ્રતિક્રમણ સૂત્ર શાસ્ત્રી. ૦-૨-૬
(આ જ'ને બુકમાં જૈનશાળા ને ઇનામ માટે બે આના.)
- ૫ શ્રી ઉપદેશ પ્રાસાદ સાપાંતર ભાગ ૨જો (સ્થાપય થી હ) ૧-૮-૦
- ૬ શ્રી ત્રિપદિ શલાકા પુરુષ ચરિત્ર સાપાંતર પર્વ દશમું. વિભાગ ૭ ગો. (શ્રી મહાવીરજિન ચરિત્ર.) ૧-૮-૦

સવાજમની પહોંચ.

- ૧—૪ શ્રીકપુરવિજયજી જૈનપાઠશાળા
૦—૪ શા માનચંદ લાલચંદ
૦—૪ દોશી મહા પોપટ
૨—૮ મોરા સવાજમચંદ તારાચંદ
૨—૮ મગનલાલ જમલચંદ
૨—૮ તીરચંદ જેયંદ
૨—૮ હરજોવન રૂપચંદ
૨—૮ હમનલાલ હરજીવચંદ
૦—૧૦ હાદાલાલ જમલભાઈ
૧—૦ બાલાપુર જૈનવર્ધમાન લાહણેરી
૧—૪ શા માનચંદ સાંકળચંદ
૧—૪ મેલા હસરાજ ત્રીકમ
૧—૪ ખારી, હલા માનચંદ
૦—૧૦ શા દલીચંદજી માવાજી
૧—૪ શા ચતુસુજી મોતીચંદ
૧—૩ શ્રી ખંભાત લોહ રે લાહણેરી
૧—૪ શ્રી ખોરસદ જૈન લાહણેરી
૦—૪ મુકિતવિજયજી જૈન પાઠશાળા
૧—૪ શા ખીમચંદ જવેરચંદ

- ૧—૪ શા જવેરચંદ વધાજી
૦—૧૦ શા સાંકળચંદ હમનલાલ
૦—૧૦ શા જીવા હીરાચંદ
૧—૪ શા ખીતાંબર વસનજી
૧—૪ પારી નીલોવન મલુકચંદ
માસ્તર નાનાલાલ રામચંદ
૧—૪ શા નાનચંદ હીરાચંદ
૧—૦ શા જવેર ભગવાન
૦—૪ ખુમચંદ માણેકચંદ
૦—૮ મગનલાલ ખીતાંબરદાસ
૧—૪ પાણુરીજી તપાસધ
૧—૦ રામચંદ ગડખાડામ
૧—૪ શા જમનાદાસ હરચંદ
૧—૪ શા દેવચંદ મુળચંદ
૨—૮ શા રામજી જેસગ
૧—૧ શા મગનલાલ નાગરદાસ
૩—૧૧ શા કપુરચંદ ડાકરશી
૧—૧૨ બાલારામ ફૂમનાથ
૧—૩ તારાચંદ અનરચંદ
૧—૧૪ શા સુંદરજી હરચંદ

શા ખુમચંદ પાનાચંદ ગ મ ઝીણુદવાળા તરફથી સ લાને
રૂપાલ નંગ ૧ ઉજ્જવળાનો ભેટ આપવામાં આવ્યો છે તેની પાં-
ચ આ સહા ઉપદાર સાથે સ્વીકારે છે.

પોસહ વિધિ.

અમારી તરફથી પ્રથમ છપાવવામાં આવેલી તે બીલકુલ શ્રમ
રહેવાથી અને મોગણીઓ વિશેષ આવવાથી કેટલાએક સંધારા
વધારા સાથે ફરીને છપાવવામાં આવી છે. સંધારાપોરિસિ વિગેરે
ઉપયોગી રહેના અર્થે પણ આપ્યા છે. મોસલ કરવાના અભિ-
લાષીઓને મક્કત આપવાની છે તેથી ખાસ જરૂર હોય તેણે મોસલજ
મોકલી મંગાવી લેવી. ફાગર તસ્તી લેવી નહીં. તંત્રી.

સામાયક ચૈત્યવંદન સૂત્રાર્ય.

સામાયક તથા ચૈત્યવંદનમાં આવતા તમામ સૂત્રો અર્થે સ-
હિત તથા વિધિ સાથે ખાસ શિલાછાપથી છપાવી આ બુક અમારી
તરફથી તૈયાર કરવામાં આવી છે. કિમત એક આનો રાખી છે.
મત્તામ તથા જૈનશાળા માટે અરિદનાર ખાસેથી પાણુઆનો લે-
વામાં આવશે, આફર બુજદાતી છે. તંત્રી.